

РЕЗОЛЮЦІЯ**ІХ науково-практичної конференції з міжнародною участю
«Вища освіта в медсестринстві: проблеми і перспективи»****м. Житомир****25-26 жовтня 2018 р.****Головний організатор**

КВНЗ «Житомирський медичний інститут» Житомирської обласної ради

Співорганізатори:

Управління охорони здоров'я Житомирської облдержадміністрації

Асоціація медичних сестер Житомирської області

Асоціація медичних сестер та акушерок Словаччини

Інститут медсестринства та наук про здоров'я Жешувського університету
(Польща)Ярославський вищий державний навчальний техніко-економічний заклад
імені Броніслава Маркевича (Польща)

Вища школа наук про здоров'я, Жірандув (Польща)

Рецензований науковий журнал «Profese on-line», Палацького університету
в Оломоуці, факультет наук про здоров'я (Чехія)

Професійне видання «Osetrovatelstvo a Porodna Asistencya» (Словаччина)

Науково-практичний журнал для медичних сестер і акушерок «Pielęgniarstwo
specjalistyczne» (Польща)

У роботі конференції взяло участь понад 300 осіб, представників МОЗ України, Національного агенства з якості освіти, органів місцевої влади, Громадської організації «Асоціація медичних сестер України», Асоціації медичних сестер та акушерок Словаччини, закладів вищої освіти України та зарубіжних країн, видавці наукових видань, дослідники, лікарі та медичні сестри України.

За результатами роботи ІХ науково-практичної конференції з міжнародною участю «Вища освіта в медсестринстві: проблеми і перспективи» учасники конференції констатують, що у відповідності до стратегії розбудови галузі та створення в Україні ефективної національної системи охорони здоров'я, в медсестринстві мають відбутися наступні якісні зміни:

- розширення підготовки медичних сестер з вищою освітою — магістрів за спеціальністю «Медсестринство» і повноцінного їх використання в навчально-виховному процесі у закладах вищої медичної освіти в якості викладачів та на керівних посадах в закладах охорони здоров'я, в якості менеджерів сестринського персоналу;

- удосконалення підготовки медичних кадрів максимально наближених до рівня міжнародних стандартів;

- удосконалення системи післядипломної освіти на принципах безперервності та освіти впродовж життя;

- розширення прав і повноважень фахівців з медсестринства в професійній діяльності відповідно до освітнього рівня.

Учасники науково-практичної конференції відмічають, що в медсестринстві відбуваються позитивні зрушення, — впроваджуються нові стандарти ступеневої медсестринської освіти, які передбачають реалізацію інноваційної і кадрової політики в охороні здоров'я та медичній освіті, максимально наближені до стандартів Євросоюзу.

Учасники науково-практичної конференції констатують, що на сьогодні, незважаючи на доволі потужну мережу закладів вищої медичної освіти, в Україні ще не досягнуто рівня підготовки медичних сестер, який би повною мірою відповідав сучасним міжнародним стандартам. Причинами такого стану насамперед, повільне запровадження у навчальний процес сучасних наукових розробок, галузевих стандартів вищої медичної освіти, адаптованих до європейських у сфері охорони здоров'я; несвоєчасний перегляд та оновлення програм підготовки фахівців для медичної галузі, що не встигає за розвитком сучасної медичної науки та нових медичних технологій; неефективна, надмірно централізована система управління і фінансування в системі вищої медичної освіти; нерозвинута мережа університетських клінік; застаріла матеріально-технічна база навчальних закладів; зростає нерівність у доступі до якісної освіти, зменшується державне замовлення на підготовку фахівців з медсестринства тощо.

Потребує перегляду і наукового обґрунтування навантаження на медичну сестру у закладах охорони здоров'я, яке удвічі перевищує навантаження на медсестру в порівнянні з країнами Євросоюзу.

Заробітна плата медичних сестер залишається однією із найнижчих у державі серед кваліфікованих фахівців, що збільшує відтік медсестер з галузі охорони здоров'я.

З метою підвищення якості підготовки медичних фахівців, вирішення кадрових проблем галузі, поліпшення якості медичної допомоги населенню, забезпечення конкурентоспроможності випускників вищої медичної школи на вітчизняному та міжнародному ринках праці, подальшого розвитку ступеневої медсестринської освіти учасники науково-практичної конференції

ПРОПОНУЮТЬ

для подальшого розвитку медсестринства в Україні:

- підтримувати процес реформування галузі охорони здоров'я шляхом наближення до стандартів Євросоюзу.

- внести до МОЗ України пропозиції щодо удосконалення менеджменту і управління сестринськими службами та раціонального використання в практичній охороні здоров'я магістрів та бакалаврів з спеціальності «Медсестринство»;

- внести до МОЗ України пропозиції щодо запровадження практики конкурсного відбору та призначення на посади керівників сестринських служб;

- продовжити наукові дослідження з метою удосконалення системи управління якістю роботи медсестринської служби закладів охорони здоров'я та єдиної системи оцінки якості сестринського догляду за пацієнтом;

- внести пропозицію щодо розгляду Міністерством освіти і науки України можливості доповнення пункту 4 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності Постанови Кабінету Міністрів України від 10 травня 2018 р. № 347 стосовно кваліфікації науково-педагогічних працівників відповідної спеціальності і викладення цього пункту в такій редакції: «Кваліфікація відповідно до спеціальності - кваліфікація особи, підтверджена документом про освіту, спеціалізацію чи науковий ступінь із відповідної спеціальності або підтверджена науковою, науково-педагогічною, педагогічною чи іншою професійною діяльністю за відповідною спеціальністю за не менш як сімома видами чи результатами, переліченими в пункті 30 цих Ліцензійних умов»;

- внести пропозицію до проекту умов прийому до закладів вищої освіти на 2019 р. Міністерства освіти і науки України: «Відповідно до Закону України «Про вищу освіту» (розділ VI, стаття 32, пункт 25) (здійснювати інші права, що не суперечать законодавству) надати закладам вищої освіти право самостійно визначати перелік конкурсних

дисциплін, із яких обиратиметься третя конкурсна дисципліна, сертифікати ЗНО з якої прийматимуться для прийому абітурієнтів на базі 11 класів для навчання за освітніми ступеннями бакалавра і магістра. Не обмежувати цей вибір двома альтернативними варіантами».

Рекомендувати структурам охорони здоров'я обласних державних адміністрацій:

- забезпечити створення обласних координаційних рад з безперервної післядипломної освіти медичних сестер за участю провідних фахівців вищих медичних навчальних закладів, Асоціації медсестер, керівників сестринських служб закладів охорони здоров'я;

- сприяти продовженню навчання медсестер на освітніх рівнях бакалавра і магістра з метою використання їх на посадах керівників медсестринських служб та в службах високоспеціалізованої медичної допомоги;

- сприяти розвитку в регіонах хоспісів як клінічних баз вищих медичних навчальних закладів;

- поліпшити кадрове забезпечення закладів охорони здоров'я шляхом створення та реалізації відповідних регіональних програм «Кадри охорони здоров'я», сприяти поліпшенню матеріального стану та підвищенню соціального статусу медичних працівників, насамперед молодих спеціалістів, забезпечити їх належними умовами праці, житлом;

- сприяти активному залученню медсестринського персоналу до впровадження профілактичних технологій, у тому числі, індивідуальної та популяційної профілактики, підвищенню мотивації та створенню умов для дотримання здорового способу життя населення, зниженню системних ризиків хронічних неінфекційних захворювань;

- сприяти розширенню участі медсестринського персоналу у здійсненню імунопрофілактики та захисту населення від інфекційних хвороб, посилити заходи з протидії епідемії соціально небезпечних хвороб, у тому числі, з профілактики туберкульозу та ВІЛ/СНІДу, покращити доступність та якість медичних послуг вказаним групам пацієнтів, сприяти формуванню толерантного ставлення суспільства до людей, які живуть з ВІЛ/СНІДом.

з метою удосконалення медсестринської освіти:

- забезпечити реалізацію Закону України «Про вищу освіту» з урахуванням специфічних особливостей галузі охорони здоров'я та медичної освіти;

- МОЗ України розробити програму державного замовлення на підготовку в комунальних і державних закладах вищої медичної освіти бакалаврів і магістрів з медсестринства для медичних училищ і коледжів та практичної охорони здоров'я України;

- МОЗ України розробити рекомендації для територіальних органів влади і місцевого самоврядування щодо підготовки бакалаврів і магістрів з медсестринства не менше 30% від річного ліцензованого молодших медичних спеціалістів;

- МОЗ України розробити освітній стандарт зі спеціальності «Медсестринство» спеціалізації «Медичний адміністратор» для підготовки фахівців освітнього ступеня бакалавр з виконанням функцій керівника структурного підрозділу (відділення) амбулаторії, ФАПу, центрів ПМД з питань матеріально-технічного забезпечення належних умов для пацієнтів і персоналу;

- МОЗ України з метою перегляду нормативів навантаження на медичну сестру провести хронометраж фактичних затрат часу на виконання функціональних обов'язків медичними сестрами у закладах (відділеннях) різного профілю для обґрунтування зменшення нормативів навантаження;

- клопотати перед МОЗ і МОН України про затвердження стандартів освіти зі спеціальності «Медсестринство»;

- забезпечити подальший розвиток ступеневої медсестринської освіти: молодший бакалавр → медична сестра-бакалавр → магістр медсестринства → медична сестра з науковим ступенем доктора філософії;

- продовжити запровадження очно-заочної та дистанційної форм навчання для медсестер-бакалаврів і магістрів медсестринства;

- забезпечити впровадження у навчальний процес сучасних педагогічних та наукових інновацій відповідно до світових стандартів, а саме: інтерактивних технологій навчання, дистанційного навчання, комп'ютерного моніторингу самостійної роботи студентів, електронних комплексів навчання та контролю знань, індивідуалізованого навчання на базі адаптивних систем дистанційного навчання та контролю знань тощо;

- продовжити комп'ютеризацію навчального процесу, запровадження телемедичних технологій та дистанційної освіти;

- розробити програми безперервної професійної освіти практикуючих медичних працівників на основі очно-заочної та дистанційної форм навчання;

- забезпечити підготовку та перепідготовку необхідної кількості медичних сестер для роботи у закладах сімейної медицини;

- підвищувати якість підготовки фахівців у закладах вищої медичної освіти та закладах післядипломної освіти;

- удосконалити навчальні програми та плани, підвищити кваліфікацію викладачів, впровадити нові освітні технології, у тому числі, з використанням симуляційних та тренінгових класів, дистанційних інтерактивних сесій, електронних баз і бібліотек, вдосконалити атестацію і сертифікацію фахівців з активним залученням професійних медсестринських асоціацій;

- розробити та запровадити в післядипломній освіті курси тематичного удосконалення викладачів клінічних дисциплін закладів вищої медичної (медсестринської) освіти;

- запровадити цикли спеціалізації та удосконалення для заступників головних лікарів з медсестринства, головних медичних сестер та медичних сестер-координаторів на відділеннях та факультетах післядипломної освіти закладів вищої медичної (медсестринської) освіти;

;

- забезпечити підготовку і видання підручників та навчальних посібників у відповідності до нових освітніх стандартів, визначити базові навчальні заклади для їх підготовки;

з метою розвитку наукових досліджень з проблем медсестринства:

- продовжити опрацювання і розвиток спеціальності «Медсестринство», як наукової, запровадження аспірантури й докторантури з медсестринства та відповідних спеціалізованих вчених рад по захисту наукових ступенів медичними сестрами за науковою спеціальністю «Медсестринство»;

- продовжити дослідження по стандартизації медсестринської справи відповідно до профілю роботи медичних сестер (медсестринство в терапії, хірургії, педіатрії тощо);

- вивчати та узагальнювати міжнародний досвід щодо спеціалізації медичних сестер із вищою освітою для роботи у центрах ПМД, госпітальних центрах, реабілітаційних центрах, хоспісах, інших спеціалізованих центрах, а

також у різних громадських, державних та приватних організаціях, страхових компаніях, лікарняних касах та інших урядових, громадських і приватних проектах.

- сприяти роботі студентських наукових товариств, створити умови для участі студентів та молодих вчених вищих медичних навчальних закладів у наукових форумах міжнародного, державного та регіонального рівнів;

- регіональним вищим медичним навчальним закладам сприяти більш широкому проведенню регіональних науково-практичних конференцій з проблем медсестринства та медичної освіти.

. **з метою розвитку міжнародного співробітництва:**

- розвивати міжнародне співробітництво у сфері медичної (медсестринської) освіти: єдині системи оцінювання, створення інтерактивних мереж, забезпечення мобільності студентів і викладачів;

- здійснити заходи щодо розширення прийому до вищих медичних (фармацевтичних) навчальних закладів іноземних студентів;

- проводити спільні наукові дослідження та науково-практичні конференції з іноземними партнерами за світовими та європейськими грантами;

- сприяти співпраці з іноземними вищими навчальними закладами щодо реалізації міжнародних освітніх програм з метою отримання подвійних дипломів національного і міжнародного зразка.